

شرق گرایی یا غرب گرایی، مسأله این نیست

یادداشت

پرهام پورمضان
پژوهشگر مسائل بین الملل

سیاست نگاه به شرق در ایران همواره به عنوان مکمل یا جایگزین سیاست‌های غرب‌گرایانه مطرح شده و تحت تأثیر شرایط ژئوپلیتیکی و اقتصادی شکل گرفته است. دولت‌های مختلف با اهداف متفاوت اقتصادی، سیاسی و امنیتی این سیاست را دنبال کرده‌اند. بررسی تشابهات و تمایزات میان دولت‌ها نشان می‌دهد که هر رئیس‌جمهوری بر اساس اولویت‌های داخلی و بین‌المللی مسیر متفاوتی انتخاب کرده است. تحلیل این سیاست نیازمند توجه به سطح تعامل با کشورهای شرقی، بویژه چین و روسیه، و تأثیر آن بر اقتصاد و امنیت ملی است.

در دولت نهم و دهم، نگاه به شرق به تمرکز بر همزمانی اهداف اقتصادی و امنیتی دنبال شد. این رویکرد بیشتر بر توسعه همکاری‌های راهبردی با چین و روسیه در حوزه انرژی، زیرساخت و فناوری متمرکز است. هدف اصلی دولت، کاهش فشارهای تحریمی، تأمین امنیت ملی و ایجاد توازن در سیاست خارجی بود. برخلاف دولت روحانی، این سیاست کمتر به دیپلماسی تعادلی با غرب وابسته بود و تأکید بیشتری بر ایجاد اتحادهای راهبردی شرق‌محور داشت. دولت سیزدهم تلاش کرد با امضای توافق‌های بلندمدت با چین و روسیه، مسیر همکاری اقتصادی را به سمتی با ثبات تبدیل کند. پروژه‌های مشترک انرژی و زیرساخت، همراه با تمرکز بر فناوری و سرمایه‌گذاری شرقی، برجسته‌ترین اقدامات این دوره هستند. همچنین، نگاه به شرق به عنوان ابزاری برای مقابله با فشارهای بین‌المللی و سیاست تحریم‌ها تقویت شده است. شرق‌گرایی در دولت سیزدهم تلفیقی از اهداف اقتصادی، امنیتی و راهبردی است که تمایز اصلی آن با دولت یازدهم و دوازدهم را نشان می‌دهد. پیرامون دولت چهاردهم و ارزیابی روند کلی این دولت نسبت به سیاست نگاه به شرق در ایران؛ برای پاسخی جامع هنوز زمان لازم است اما آن طور که از شواهد امر پیداست در دکتربن کلی سیاست خارجی ایران در امر سیاست‌گذاری تغییرات جامعی رخ نداده است حال با تکیه بر این موارد

تجاری و انرژی مهمی با چین و هند امضا و پروژه‌های مشترک در حوزه نفت، گاز و زیرساخت را پیگیری کرد. این سیاست همچنین به عنوان مکمل مذاکرات با غرب و تلاش برای کاهش فشار تحریم‌ها عمل می‌کرد. با این وجود، محدودیت‌های داخلی و فشارهای بین‌المللی، اجرای برخی پروژه‌ها را با چالش مواجه ساخت. در مجموع، نگاه به شرق در این دوره بیشتر راهبردی و اقتصادی بود تا مقابله‌ای یا امنیتی، که نقطه تمایز آن با دولت‌های پیشین محسوب می‌شود.

در دولت سیزدهم، نگاه به شرق با تمرکز بر همزمانی اهداف اقتصادی و امنیتی دنبال شد. این رویکرد بیشتر بر توسعه همکاری‌های راهبردی با چین و روسیه در حوزه انرژی، زیرساخت و فناوری متمرکز است. هدف اصلی دولت، کاهش فشارهای تحریمی، تأمین امنیت ملی و ایجاد توازن در سیاست خارجی بود. برخلاف دولت روحانی، این سیاست کمتر به دیپلماسی تعادلی با غرب وابسته بود و تأکید بیشتری بر ایجاد اتحادهای راهبردی شرق‌محور داشت. دولت سیزدهم تلاش کرد با امضای توافق‌های بلندمدت با چین و روسیه، مسیر همکاری اقتصادی را به سمتی با ثبات تبدیل کند. پروژه‌های مشترک انرژی و زیرساخت، همراه با تمرکز بر فناوری و سرمایه‌گذاری شرقی، برجسته‌ترین اقدامات این دوره هستند. همچنین، نگاه به شرق به عنوان ابزاری برای مقابله با فشارهای بین‌المللی و سیاست تحریم‌ها تقویت شده است. شرق‌گرایی در دولت سیزدهم تلفیقی از اهداف اقتصادی، امنیتی و راهبردی است که تمایز اصلی آن با دولت یازدهم و دوازدهم را نشان می‌دهد. پیرامون دولت چهاردهم و ارزیابی روند کلی این دولت نسبت به سیاست نگاه به شرق در ایران؛ برای پاسخی جامع هنوز زمان لازم است اما آن طور که از شواهد امر پیداست در دکتربن کلی سیاست خارجی ایران در امر سیاست‌گذاری تغییرات جامعی رخ نداده است حال با تکیه بر این موارد

کاهش نگاه به شرق؛

«با زنگشت به میانه روی»

در افق پنج ساله، سیاست نگاه به شرق در ایران کاهش می‌یابد و کشور در مسیر بازنگری و متعادل سازی روابط خارجی خود قرار می‌گیرد. فشارهای

تحلیل چهار

سناریوی آینده
سیاست نگاه به

شرق در ایران
نشان می‌دهد

که مسیر

این سیاست

بشدت تحت

تأثیر فشارهای

بین‌المللی،

تحولات

اقتصادی داخلی

و تغییرات در

روابط کشورهای

شرقی قرار دارد.

سناریوها از

افزایش فزاینده

نگاه به شرق تا

کاهش و نوسان

یا سیاست

متوازن متغیر

هستند، که هر

یک پیامدهای

متفاوتی

برای امنیت،

اقتصاد و قدرت

چانه‌زنی ایران

در عرصه

بین‌المللی

دارند

بین‌المللی و اقتصادی، همراه با محدودیت‌ها و چالش‌های همکاری با کشورهای شرقی، باعث می‌شود ایران توجه بیشتری به باز کردن فضای تعامل با غرب و همسایگان خود داشته باشد. در این چهارچوب، قراردادهای سرمایه‌گذاری و همکاری‌های اقتصادی با شرقی‌ها کاهش می‌یابد و تمرکز بر جذب فناوری، سرمایه و بازارهای غربی و منطقه‌ای افزایش پیدا می‌کند. سیاست خارجی ایران در این سناریو با هدف کاهش تنش‌های بین‌المللی و افزایش انعطاف اقتصادی طراحی می‌شود. پیامدهای این رویکرد شامل بهبود فضای اقتصادی داخلی، کاهش ریسک انزوای بین‌المللی و دسترسی متغیر بین‌المللی را می‌دهد، اما از کاهش وابستگی به محورهای شرقی، امکان ایجاد توازن در سیاست خارجی را فراهم می‌کند و ایران را در موقعیت بهتری برای چانه‌زنی در مذاکرات بین‌المللی قرار می‌دهد. این سناریو نشان می‌دهد که ایران با اتخاذ رویکرد متعادل، تلاش می‌کند همزمان منافع اقتصادی و امنیتی خود را حفظ کند و فشارهای خارجی را با انعطاف و دیپلماسی کاهش دهد.

۳

نگاه به شرق نوسانی؛

اما متزلزل «توازن غیرقطعی»

در افق پنج ساله، سیاست نگاه به شرق در ایران نوسانی و غیرقطعی است

و کشور در برخی مقاطع به همکاری با شرق تمایل نشان می‌دهد و در مقاطع دیگر محتاطانه عمل می‌کند. تغییرات سیاسی داخلی، فشارهای اقتصادی و تحولات منطقه‌ای باعث می‌شود که اولویت‌های سیاست خارجی ایران به‌طور موقت تغییر کند. در این چهارچوب، قراردادهای سرمایه‌گذاری و همکاری‌های اقتصادی با شرقی‌ها کاهش می‌یابد و تمرکز بر جذب فناوری، سرمایه و بازارهای غربی و منطقه‌ای افزایش پیدا می‌کند. سیاست خارجی ایران در این سناریو با هدف کاهش تنش‌های بین‌المللی و افزایش انعطاف اقتصادی طراحی می‌شود. پیامدهای این رویکرد، ایجاد یک سیاست خارجی پراکنده و نوسانی است که به ایران امکان انعطاف و پاسخ به شرایط متغیر بین‌المللی را می‌دهد، اما از شکل‌گیری یک محور قوی شرق یا غرب جلوگیری می‌کند. این نوسانات می‌تواند پیامدهایی همچون عدم ثبات بهتری برای چانه‌زنی در مذاکرات بین‌المللی قرار می‌دهد. این سناریو نشان می‌دهد که ایران با اتخاذ رویکرد متعادل، تلاش می‌کند همزمان منافع اقتصادی و امنیتی خود را حفظ کند. در این سناریو، ایران با وجود انعطاف‌پذیری نسبی، با ریسک عدم پیش‌بینی‌پذیری و اثر محدود سیاست خارجی مواجه است.

۴

استراتژی مستقل و متوازن؛

«شرق گرایی و غرب گرایی

همراه با موازنه»

در افق پنج ساله، ایران سیاست نگاه به شرق را به‌عنوان بخشی از استراتژی متوازن و مستقل خود حفظ کرده و تلاش می‌کند میان روابط با شرق و غرب تعادل برقرار کند. در این چهارچوب، همکاری با کشورهای شرقی مانند چین، روسیه و هند محدود و هدفمند است و عمدتاً در حوزه‌های انرژی، زیرساخت و امنیت انجام می‌شود، در حالی که روابط دیپلماتیک نیز فعال باقی می‌ماند.

تمرکز ایران بر توسعه داخلی و کاهش وابستگی کامل به هیچ طرفی، امکان انعطاف در مواجهه با تحولات بین‌المللی را فراهم می‌کند. پیامدهای این رویکرد شامل ثبات نسبی در سیاست خارجی، افزایش قدرت چانه‌زنی در مذاکرات بین‌المللی و کاهش ریسک وابستگی تک‌جانبه به یک محور خاص است. ایران می‌تواند از فرصت‌های اقتصادی و فناوری هر دو سوی جهان بهره‌برد و در عین حال استقلال استراتژیک خود را حفظ کند. این سناریو نشان می‌دهد که با اتخاذ سیاست متوازن، کشور همزمان امنیت، توسعه اقتصادی و انعطاف دیپلماتیک خود را ارتقا می‌دهد و امکان ارتقای توان اقتصادی، امنیتی

و جهانی مستحکم‌تر می‌کند. در پایان گفتنی است، تحلیل چهار سناریوی آینده سیاست نگاه به شرق در ایران نشان می‌دهد که مسیر این

سیاست بشدت تحت تأثیر فشارهای بین‌المللی، تحولات اقتصادی داخلی و تغییرات در روابط کشورهای شرقی قرار دارد. سناریوها از افزایش فزاینده نگاه به شرق تا کاهش و نوسان یا سیاست متوازن متغیر هستند، که هر یک پیامدهای متفاوتی برای امنیت، اقتصاد و قدرت چانه‌زنی ایران در عرصه بین‌المللی دارند. سناریوی افزایش فزاینده شرق، ایران را به یک محور راهبردی-منطقه‌ای تبدیل می‌کند، اما وابستگی به شرقی‌ها را افزایش می‌دهد! سناریوی کاهش نگاه به شرق، انعطاف اقتصادی و دسترسی به فناوری‌های غربی را تقویت می‌کند، اما می‌تواند فرصت‌های راهبردی شرق را نیز محدود کند. همچنین سناریوی نوسانی، انعطاف‌پذیری دارد اما ثبات سیاسی و اقتصادی را کاهش می‌دهد؛ و سناریوی متوازن، بیشترین ثبات و استقلال استراتژیک را فراهم می‌کند. به توجیه به این تحلیل، اتخاذ رویکرد متعطف و متوازن در سیاست خارجی، همراه با برنامه‌ریزی راهبردی برای بهره‌گیری همزمان از ظرفیت‌های شرقی و غربی، می‌تواند بهترین گزینه برای مدیریت ریسک‌ها و فرصت‌های دیپلماتیک خود را ارتقا می‌دهد و امکان ارتقای توان اقتصادی، امنیتی و دیپلماتیک ایران را فراهم می‌آورد و به کشور کمک می‌کند تا در شرایط پرنوسان جهانی، جایگاه خود را به‌طور پایدار و مؤثر تثبیت کند.

نوبت اول

آگهی فراخوان عمومی شناسایی پیمانکار

مناقصه تحکیم بستر زمین ناحیه مخزن ذخیره گاز و نیل نیروگاه پتروشیمی

دهدشت به روش تراکم دینامیکی

در سایت پتروشیمی دهدشت – (شماره ۰۰-۴۱ DPIC)

شرکت ملی پتروشیمی

شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت (سهامی عام) در نظر دارد نسبت به شناسایی پیمانکاران دارای حسن شهرت و واجد شرایط و توانمند جهت تحکیم بستر زمین به روش تراکم دینامیکی از طریق ارزیابی کیفی متقاضیان و متعاقب آن تهیه لیست کوتاه مناقصه گران واجد صلاحیت جهت حضور در مناقصه تحکیم بستر زمین ناحیه مخزن ذخیره گاز و نیل نیروگاه پتروشیمی دهدشت به روش تراکم دینامیکی در سایت پتروشیمی دهدشت واقع در مجاورت شهرستان دهدشت در استان کهگیلویه و بویر احمد اقدام نماید.

متقاضیان برای ورود به فرآیند شناسایی و متعاقب آن ارزیابی کیفی می‌بایستی دارای شرایط ذیل باشند:

الف) دارا بودن گواهی نامه صلاحیت پیمانکاری معتبر حداقل پایه پنج رشته ساختمان و ابنیه و یا راه و ترابری از سازمان برنامه و بودجه کشور.

ب) دارا بودن تجهیزات تخصصی و ماشین‌آلات آماده به کار.

ج) دارا بودن سوابق اجرایی کارهای مشابه در ۱۰ سال گذشته.

لذا از کلیه متقاضیان دارای شرایط فوق دعوت می‌شود حداکثر ظرف مدت سه روز پس از تاریخ درج نوبت دوم این آگهی در جراید و با ارائه معرفی نامه رسمی، جهت دریافت اسناد ارزیابی به دفتر کمیسیون معاملات این شرکت واقع در ضلع شمال غربی میدان شیخ بهائی، ساختمان رایان ونک، پلاک ۱۸، واحد ۳۰۷، کمیسیون معاملات شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت مراجعه نمایند.

توضیح:

۱) ارسال مدارک توسط متقاضیان هیچ گونه حقی را جهت حضور قطعی هریک از متقاضیان در مناقصه فوق‌الذکر ایجاد نخواهد کرد. ۲) این آگهی فراخوان عمومی برای شناسایی پیمانکاران واجد صلاحیت و یا مطالب مندرج در آن، هیچ گونه تکلیفی برای شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت جهت برگزاری مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

۳) مهلت ارسال اسناد ارزیابی کیفی تکمیل شده به‌همراه سایر مدارک مربوطه توسط متقاضیان، ده روز پس از مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی درنظر گرفته شده است.

۴) سایر شرایط مربوطه در اسناد ارزیابی کیفی درج شده است.

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن ۰۹۲۹۸۸۸۶۰۹۲۱ (تماس حاصل نمایند).

روابط عمومی شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت

www.dpi-co.ir

نوبت اول

آگهی فراخوان عمومی شناسایی پیمانکار

مناقصه خاک برداری و تسطیح زمین ناحیه WWT سایت پتروشیمی دهدشت

(شماره ۰۰-۴۲ DPIC)

شرکت ملی پتروشیمی

شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت (سهامی عام) در نظر دارد نسبت به شناسایی پیمانکاران دارای حسن شهرت و واجد شرایط و توانمند جهت انجام عملیات خاک برداری و تسطیح زمین از طریق ارزیابی کیفی متقاضیان و متعاقب آن تهیه لیست کوتاه مناقصه گران واجد صلاحیت جهت حضور در مناقصه خاک برداری و تسطیح زمین ناحیه WWT سایت پتروشیمی دهدشت واقع در مجاورت شهرستان دهدشت در استان کهگیلویه و بویر احمد اقدام نماید.

متقاضیان برای ورود به فرآیند شناسایی و متعاقب آن ارزیابی کیفی می‌بایستی دارای شرایط ذیل باشند:

الف) دارا بودن گواهی نامه صلاحیت پیمانکاری معتبر حداقل پایه پنج رشته ساختمان و ابنیه یا راه و ترابری از سازمان برنامه و بودجه کشور.

ب) دارا بودن تجهیزات و ماشین‌آلات آماده به کار در منطقه.

ج) شرکت متقاضی می‌بایستی از شرکت‌های بومی و محلی و ثبت شده در استان کهگیلویه و بویر احمد باشد.

لذا از کلیه شرکت‌های بومی و محلی دارای شرایط فوق دعوت می‌شود حداکثر ظرف مدت سه روز پس از تاریخ درج نوبت دوم این آگهی در جراید و با ارائه معرفی نامه رسمی، جهت دریافت اسناد ارزیابی به دفتر کمیسیون معاملات این شرکت واقع در ضلع شمال غربی میدان شیخ بهائی، ساختمان رایان ونک، پلاک ۱۸، واحد ۳۰۷، کمیسیون معاملات شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت مراجعه نمایند.

توضیح:

۱) ارسال مدارک توسط متقاضیان هیچ گونه حقی را جهت حضور قطعی هریک از متقاضیان در مناقصه فوق‌الذکر ایجاد نخواهد کرد. ۲) این آگهی فراخوان عمومی برای شناسایی پیمانکاران واجد صلاحیت و یا مطالب مندرج در آن، هیچ گونه تکلیفی برای شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت جهت برگزاری مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

۳) مهلت ارسال اسناد ارزیابی کیفی تکمیل شده به‌همراه سایر مدارک مربوطه توسط متقاضیان، ده روز پس از مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی درنظر گرفته شده است.

۴) سایر شرایط مربوطه در اسناد ارزیابی کیفی درج شده است.

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن ۰۹۲۹۸۸۸۶۰۹۲۱ (تماس حاصل نمایند).

روابط عمومی شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت

www.dpi-co.ir

خط ویژه
پذیرش آگهی
۱۸۷۷

با رسانه‌های متنوع مؤسسه ایران
دیده خواهید شد

